

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

GRAD BJELOVAR

Bjelovar, srpanj 2013.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O GRADU	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	2
	Financijski izvještaji	3
II.	REVIZIJA ZA 2012.	9
	Ciljevi i područja revizije	9
	Metode i postupci revizije	9
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2011.	9
	Nalaz za 2012.	11
III.	MIŠLJENJE	20

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Područni ured Bjelovar

KLASA: 041-01/13-02/25

URBROJ: 613-09-13-6

Bjelovar, 12. srpnja 2013.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
GRADA BJELOVARA ZA 2012.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje grada Bjelovara (dalje u tekstu: Grad) za 2012.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 18. ožujka do 12. srpnja 2013.

I. PODACI O GRADU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13 i 45/13) utvrđen je Grad kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Bjelovarsko-bilogorske županije. Grad obuhvaća 31 naselje s ukupno 40 443 stanovnika (prema rezultatima popisa iz 2011.). Prema odredbama članka 19.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12 i 19/13), Grad u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove koje se odnose na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području, održavanje javnih cesta, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju, te provedbu dokumenata prostornog uređenja i druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga Grada su ustrojeni: tajništvo, upravni odjel za financije i javne prihode, upravni odjel za komunalne djelatnosti i uređenje prostora, upravni odjel za gospodarstvo, upravni odjel za društvene djelatnosti, te jedinica za unutarnju reviziju. Grad je u 2012. imao prosječno 115 zaposlenika (na osnovi sati rada), od kojih je 37 radilo na javnim radovima. Grad ima deset proračunskih korisnika (gradska knjižnica, muzej, dječji vrtić, javna vatrogasna postrojba, pet osnovnih škola s područja Grada, te glazbena škola) u kojima radi 175 zaposlenika. Donesen je Statut, Pravilnik o radnim odnosima, Pravilnik o unutarnjem redu upravnih tijela, te drugi opći akti. Gradsko vijeće ima 30 članova. Odgovorna osoba za izvršavanje proračuna tijekom 2012. i u vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2013.) je gradonačelnik Antun Korušec.

Planiranje

Proračun, odluka o izvršavanju proračuna te izmjene i dopune proračuna su doneseni u skladu s propisima. Proračunom su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 133.233.000,00 kn. U listopadu 2012. su donesene izmjene i dopune proračuna kojima su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 123.837.160,00 kn što je za 9.395.840,00 kn ili 7,1% manje u odnosu na proračun. U planiranim приходima je sadržan višak prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu 4.425.605,00 kn. Odlukom od 31. prosinca 2012., gradonačelnik je preraspodijelio sredstva u iznosu 870.500,00 kn unutar pojedinih skupina rashoda.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08 i 136/12), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno za 2013. i 2014. Prema spomenutim projekcijama planirani su prihodi i primici odnosno rashodi i izdaci za 2013. u iznosu 138.232.490,00 kn, a za 2014. u iznosu 142.406.184,00 kn.

Grad je donio plan razvojnih programa za razdoblje od 2013. do 2015. u kojem su iskazani rashodi za investicije i kapitalne pomoći planirani po programima i po izvorima financiranja.

Za 2013. je planirano vrijednosno najznačajnija sredstva utrošiti na rekonstrukciju sportske dvorane i dogradnju kino dvorane s pratećim sadržajima u iznosu 6.120.000,00 kn, kapitalna ulaganja u komunalnu infrastrukturu 5.900.000,00 kn (najvećim dijelom za izgradnju i rekonstrukciju ulica i pješačkih staza), te na kapitalne pomoći komunalnom društvu u vlasništvu Grada 4.050.000,00 kn (ulaganja u vodoopskrbu, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda).

Financijski izvještaji

Grad vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su popisani financijski izvještaji.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2012., ukupni prihodi i primici su ostvareni u iznosu 108.697.348,00 kn, što je za 1.961.559,00 kn ili 1,8% manje u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi i primici su za 2012. ostvareni za 10.714.207,00 kn ili 9,0% manje od planiranih.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

Redni broj	Prihodi i primici	u kn		
		Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi od poreza	62.430.380,00	67.644.148,00	108,4
2.	Pomoći	12.771.670,00	9.765.572,00	76,5
3.	Prihodi od imovine	4.920.251,00	4.656.643,00	94,6
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	20.265.970,00	18.732.594,00	92,4
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	1.730.043,00	706.982,00	40,9
6.	Prihodi iz proračuna	3.443.408,00	2.737.150,00	79,5
7.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	185.764,00	135.052,00	72,7
8.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	4.638.571,00	2.017.335,00	43,5
9.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	272.850,00	2.301.872,00	843,6
Ukupno		110.658.907,00	108.697.348,00	98,2

Najznačajniji udjel imaju prihodi od poreza u iznosu 67.644.148,00 kn ili 62,2%, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada 18.732.594,00 kn ili 17,2%, te prihodi od pomoći u iznosu 9.765.572,00 kn ili 9,0%. Svi drugi prihodi i primici iznose 12.555.034,00 kn ili 11,6% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

Prihodi koji imaju propisanu namjenu se odnose na prihode od decentraliziranih funkcija, pomoći, komunalnu naknadu, komunalni doprinos, šumski doprinos, vodni doprinos, naknadu za djelatnost naplate parkiranja, naknadu za koncesiju, spomeničku rentu, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, naknadu za promjenu namjene poljoprivrednoga zemljišta u građevinsko, naknadu za priključenje na komunalnu infrastrukturu, naknadu za izgradnju javnih parkirališta, naknadu za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru, te donaciju pravne osobe.

Zatim na prihode od sufinanciranja, naknade šteta od osiguravajućeg društva, prihode od prodaje nekretnina u vlasništvu Grada, naknade troškova pri gradnji stambenih građevina iz programa društveno poticane stanogradnje, te prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo. Ostvareni su u iznosu 39.664.474,00 kn, što čini 36,5% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Iz prethodne godine na žiro računu je bilo 3.081.695,00 kn namjenskih sredstava, što s namjenskim prihodima ostvarenim u 2012. čini ukupno raspoloživa sredstva u iznosu 41.954.346,00 kn. Od toga je za propisane namjene utrošeno 41.397.572,00 kn, a sredstva spomeničke rente u iznosu 556.774,00 kn nisu utrošena i koncem godine se nalaze na računu proračuna.

U ostvarenim prihodima od poreza u iznosu 67.644.148,00 kn je sadržan porez i prirez na dohodak u iznosu 62.548.883,00 kn, porez na promet nekretnina u iznosu 2.271.462,00 kn, te gradski porezi (porez na potrošnju, na tvrtku, korištenje javnih površina) u iznosu 2.823.803,00 kn. Uveden je prirez porezu na dohodak u visini 12,0%. Unutar prihoda od poreza i prireza na dohodak sadržan je dodatni udjel (ustupljeni dio) za decentralizirane funkcije u iznosu 3.825.097,00 kn (školstvo 2.694.941,00 kn i vatrogastvo 1.130.156,00 kn).

Prihodi od pomoći u iznosu 9.765.572,00 kn se odnose na prihode od pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu 8.602.714,00 kn (školstvo 4.189.812,00 kn i vatrogastvo 4.412.902,00 kn), tekuće pomoći u iznosu 791.725,00 kn i kapitalne pomoći u iznosu 371.133,00 kn. Tekuće pomoći su ostvarene iz županijskog proračuna u iznosu 602.792,00 kn (za troškove referenduma 306.392,00 kn i za troškove ogrjeva korisnicima socijalne pomoći 296.400,00 kn) iz državnoga proračuna 102.133,00 kn (za plaće preuzetih službenika ureda državne uprave u Županiji), te od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta 86.800,00 kn (za sufinanciranje programa javnih potreba u predškolskom odgoju). Kapitalne pomoći su ostvarene od Ministarstva kulture u iznosu 150.000,00 kn za obnovu gradske čitaonice, Ministarstva turizma 100.000,00 kn za projektnu dokumentaciju za obnovu gradskog bazena, te od Fonda za zaštitu okoliša 121.133,00 kn (za obnovu fasada 66.100,00 kn i za opremanje poslovne zone Jug 55.033,00 kn).

Prihodi od imovine su ostvareni u iznosu 4.656.643,00 kn, od čega su vrijednosno najznačajniji prihodi od zakupa i korištenja poslovnih prostora u iznosu 1.378.797,00 kn, naknade za djelatnost naplate parkiranja 1.063.971,00 kn, spomeničke rente 962.065,00 kn, naknade za koncesiju za eksploataciju i iskorištavanje mineralnih sirovina 444.780,00 kn, te zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske 304.298,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada su ostvareni u iznosu 18.732.595,00 kn. Od toga su vrijednosno najznačajniji prihodi od komunalne naknade u iznosu 13.182.762,00 kn, komunalnog doprinosa 2.372.784,00 kn, administrativnih pristojbi 1.062.020,00 kn (prodaje državnih biljega, naknade troškova izdavanja građevinskih i uporabnih dozvola), naknada za priključak na komunalnu infrastrukturu (vodovod i kanalizaciju) 1.097.207,04 kn, te doprinos za šume 373.696,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija su ostvareni u iznosu 706.982,00 kn i najvećim dijelom se odnose na prihode od pružanja usluga smještaja i prehrane u odmaralištu u Novom Vinodolskom (u vlasništvu Grada) u iznosu 657.380,00 kn.

Prihodi iz proračuna su ostvareni u iznosu 2.737.150,00 kn, a najvećim se dijelom odnose na sredstva primljena od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 1.762.911,00 kn (sufinanciranje zapošljavanja na javnim radovima 1.610.893,00 kn i za stručno osposobljavanje 152.018,00 kn), te na vlastita sredstva proračunskog korisnika (javne vatrogasne postrojbe) u iznosu 569.470,00 kn, po rasporedu dobiti od gospodarske aktivnosti.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine su ostvareni u iznosu 2.017.335,00 kn i odnose se na prihode od prodaje zemljišta u iznosu 668.506,00 kn (najvećim dijelom prodanih prethodne godine u poslovnoj zoni), prodaje stambenih objekata u iznosu 612.720,00 kn, od obročnih uplata za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 472.430,00 kn, te od naknade troškova pri gradnji stambenih građevina iz Programa društveno poticane stanogradnje u iznosu 261.549,00 kn.

Primici od financijske imovine i zaduživanja se odnose na sredstva primljena po osnovi dugoročnih zaduživanja kod poslovne banke u svrhu financiranja dodatnih ulaganja na zgradi na Trgu Eugena Kvaternika (dvorišna nadogradnja zgrade i rekonstrukcija ulične ograde) 1.119.199,00 kn, za dodatna ulaganja na školsko-sportskoj dvorani u Bjelovaru (sanacija krova i zamjena vanjske bravarije) 859.226,00 kn, te za rekonstrukciju sportske dvorane i dogradnje kina 311.447,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 108.642.302,00 kn, što je za 5.022.403,00 kn ili 4,8% više u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi i izdaci su za 2012. ostvareni za 15.194.858,00 kn ili 12,3% manje od planiranih.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	30.572.644,00	30.598.894,00	100,1
2.	Materijalni rashodi	31.002.255,00	31.467.352,00	101,5
3.	Financijski rashodi	1.604.739,00	1.856.899,00	115,7
4.	Subvencije	1.057.668,00	1.296.671,00	122,6
5.	Pomoći	150.000,00	44.285,00	29,5
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	7.253.189,00	7.023.951,00	96,8
7.	Ostali rashodi	21.300.720,00	18.565.937,00	87,2
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	8.152.927,00	11.256.159,00	138,1
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	2.525.757,00	6.532.154,00	258,6
	Ukupno	103.619.899,00	108.642.302,00	104,8
	Višak prihoda i primitaka	7.039.008,00	55.046,00	0,8

Višak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima tekuće godine iznosi 55.046,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 4.425.605,00 kn (iz 2011. višak u iznosu 7.039.008,00 kn, a iz ranijih godina manjak u iznosu 2.613.403,00 kn), te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 4.480.651,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji udjel imaju materijalni rashodi u iznosu 31.467.352,00 kn ili 29,0%, rashodi za zaposlene u iznosu 30.598.894,00 kn ili 28,2%, ostali rashodi u iznosu 18.565.937,00 kn ili 17,0%, te rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 11.256.159,00 kn ili 10,4%. Svi drugi rashodi i izdaci iznose 16.753.960,00 kn i imaju udjel 15,4% u ukupnim rashodima i izdacima.

Od ukupno ostvarenih rashoda i izdataka u iznosu 108.642.302,00 kn, na rashode i izdatke Grada se odnosi 78.340.798,00 kn ili 72,1%, a na korisnike proračuna 30.301.504,00 kn ili 27,9%. Unutar rashoda korisnika proračuna, na decentralizirane funkcije se odnosi 12.427.811,00 kn (osnovno školstvo 6.884.753,00 kn, vatrogastvo 5.543.058,00 kn). Korisnicima proračuna su doznačena sredstva za rashode zaposlenih, materijalne, financijske, ostale rashode i rashode za nabavu nefinancijske imovine, te za izdatke za otplate zajmova.

Rashodi i izdaci Grada u iznosu 78.340.798,00 kn se odnose na materijalne rashode u iznosu 23.330.949,00 kn, ostale rashode 18.257.436,00 kn, rashode za zaposlene 12.889.404,00 kn, rashode za nabavu nefinancijske imovine 9.347.269,00 kn, naknade građanima i kućanstvima 7.023.950,00 kn, izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova 4.968.319,00 kn, subvencije 1.296.671,00 kn, financijske rashode 1.182.515,00 kn, te pomoć danu jedinici lokalne samouprave 44.285,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji materijalni rashodi Grada se odnose na rashode za usluge u iznosu 17.044.057,00 kn (od čega usluge održavanja objekata komunalne infrastrukture iznose 10.996.095,00 kn), rashode za materijal i energiju 4.598.687,00 kn i druge nespomenute rashode poslovanja 913.271,00 kn.

Ostali rashodi Grada u iznosu 18.257.436,00 kn se najvećim dijelom odnose na tekuće donacije u iznosu 9.608.232,00 kn sportskoj zajednici i klubovima, ustanovama i udrugama u kulturi, vatrogasnoj zajednici, dječjim vrtićima, političkim strankama, nacionalnim zajednicama i manjinama i drugim ustanovama i udrugama, zatim prijenose sredstava trgovačkim društvima u vlasništvu ili suvlasništvu Grada 6.452.192,00 kn (trgovačko društvo za razvoj i ulaganja 3.549.541,00 kn, komunalno društvo 1.993.277,00 kn, trgovačko društvo za organiziranje sajмова 800.000,00 kn, trgovačko društvo za upravljanje sportskim objektima 109.374,00 kn), te kapitalne donacije u iznosu 876.509,00 kn (od čega građanima i kućanstvima 796.509,00 kn za uređenje fasada i zamjenu građevne stolarije, te sportskoj zajednici Grada 80.000,00 kn za nabavu kombi vozila).

Najveći dio rashoda Grada za nabavu nefinancijske imovine se odnosi na dodatna ulaganja na građevinskim objektima u iznosu 3.874.534,00 kn (od čega se veći dio odnosi na rekonstrukciju i dogradnju zgrade u vlasništvu Grada na gradskom trgu 1.119.199,00 kn, ulaganja u sportske objekte 981.105,00 kn, kulturno povijesne spomenike 606.912,00 kn, gradski bazen 472.082,00 kn i prostore za potrebe socijale 404.778,00 kn), te na izgradnju infrastrukturnih objekata u iznosu 3.097.943,00 kn. Navedeni rashodi su veći za 3.103.232,00 kn ili 38,1% u odnosu na prethodnu godinu.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova Grada se odnose na otplate glavnice primljenih zajmova od banaka. U odnosu na prethodnu godinu su veći za 4.006.397,00 kn ili 158,6% radi novih zaduživanja.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2012., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 467.833.189,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2012.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2012.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	285.941.532,00	272.856.793,00	95,4
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	19.798.136,00	27.487.707,00	138,8
1.2.	Građevinski objekti	200.609.790,00	201.953.398,00	100,7
1.3.	Postrojenja i oprema	1.208.631,00	847.636,00	70,1
1.4.	Prijevozna sredstva	38.636,00	19.118,00	49,5
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	684.236,00	684.236,00	100,0
1.6.	Druga nefinancijska imovina	63.602.103,00	41.864.698,00	65,8
2.	Financijska imovina	198.900.720,00	194.976.396,00	98,0
2.1.	Novčana sredstva	8.853.995,00	8.399.827,00	94,9
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i ostala potraživanja	2.698.140,00	2.840.202,00	105,3
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	0,00	260.310,00	-
2.4.	Dionice i udjeli u glavnici	162.192.560,00	162.203.460,00	100,0
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	19.811.366,00	16.802.203,00	84,8
2.6.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	5.344.659,00	4.470.394,00	83,6
	Ukupno imovina	484.842.252,00	467.833.189,00	96,5
3.	Obveze	22.923.948,00	19.427.078,00	84,7
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	3.325.457,00	4.047.705,00	121,7
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	1.700.204,00	1.661.638,00	97,7
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	17.898.287,00	13.717.735,00	76,6
4.	Vlastiti izvori	461.918.304,00	448.406.111,00	97,1
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	484.842.252,00	467.833.189,00	96,5
	Izvanbilančni zapisi	15.751.046,00	21.865.850,00	138,8

Vrijednost zemljišta u iznosu 27.487.707,00 kn se odnosi na poljoprivredno zemljište (u građevinskom području) u iznosu 6.906.375,00 kn, građevinska i ostala zemljišta 19.767.796,00 kn, te groblja 813.537,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu vrijednost zemljišta je povećana za 7.689.571,00 kn najvećim dijelom zbog evidentiranja procijenjene vrijednosti zemljišta na kojem je izgrađena zgrada srednjoškolskog centra.

Vrijednost građevinskih objekata se odnosi na vrijednost poslovnih objekata u iznosu 121.593.428,00 kn, cesta i nogostupa 41.466.207,00 kn, stambenih objekata 16.842.526,00 kn, te drugih građevinskih objekata 22.051.237,00 kn.

Vrijednost druge nefinancijske imovine se odnosi na ulaganja u poslovne udjele u iznosu 41.296.454,00 kn, po osnovi kapitalnih pomoći danih trgovačkim društvima u vlasništvu i suvlasništvu Grada za izgradnju komunalne infrastrukture i za otplatu kredita za koja je Grad dao jamstvo, te na vrijednost ulaganja u računalne programe, projekte, planove, prava i umjetnička djela u iznosu 568.244,00 kn.

U odnosu na prethodnu godinu vrijednost navedene imovine je smanjena za 21.737.405,00 kn zbog usklađenja vrijednosti udjela u komunalnom društvu i vrijednosti ostale nematerijalne imovine (dugoročnih potraživanja) s osnove prijenosa sredstava trgovačkom društvu za razvoj i ulaganja.

Vrijednost dionica i udjela u glavnici se odnosi na vrijednost udjela u iznosu 154.474.000,00 kn u pet trgovačkih društava u vlasništvu i suvlasništvu Grada, te na vrijednost dionica u iznosu 7.729.460,00 kn u dva trgovačka društva u suvlasništvu Grada (od čega se 10.900,00 kn odnosi na dionice jednog trgovačkog društva stečene u 2012. u stečajnom postupku prijavom potraživanja u stečajnu masu.

Koncem 2012. potraživanja iznose 24.373.109,00 kn i manja su za 142.062,00 kn ili 5,3% u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja 16.802.203,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine 4.470.394,00 kn, dane zajmove 1.052.311,00 kn, jamčevne pologe 15.304,00 kn i druga potraživanja 2.032.897,00 kn. Dospjela potraživanja iznose 13.254.040,00 kn. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja se odnose na komunalnu naknadu u iznosu 6.944.001,00 kn, komunalni doprinos 1.866.485,00 kn, gradske poreze 1.559.221,00 kn, zakupe poslovnih prostora i mjesnih domova 797.368,00 kn, te spomeničku rentu 663.240,00 kn. Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine se odnose na potraživanja od prodaje stanova na kojima postoji stanarsko pravo u iznosu 3.943.033,00 kn, od prodaje zemljišta 107.374,00 kn, te od prodaje druge imovine 414.362,00 kn (za stambeno poticanu stanogradnju). Dani zajmovi u iznosu 1.052.311,00 kn se odnose na depozite u kreditnim institucijama u iznosu 792.001,00 kn i dane zajmove u iznosu 260.310,00 kn, za razvoj poduzetništva.

Obveze se odnose na obveze za kredite i zajmove u iznosu 13.717.735,00 kn, obveze za rashode poslovanja 4.047.705,00 kn i na obveze za nabavu nefinancijske imovine 1.661.638,00 kn. Od ukupnih obveza dospjele obveze iznose 1.180.739,00 kn (za rashode poslovanja i nabavu nefinancijske imovine) od čega je 99,9% obveza s rokom dospijeća do 60 dana. Obveze za kredite i zajmove čine obveze iz ranijih godina u iznosu 11.427.862,00 kn (za izgradnju poslovnog, kulturnog i visokoškolskog centra 4.950.068,00 kn, rekonstrukciju Gradskog muzeja i II. osnovne škole 6.081.429,00 kn, za nabavku dva vatrogasna vozila 396.365,00 kn) i obveze po osnovi dugoročnih zaduživanja u 2012. u iznosu 2.289.873,00 kn (za dodatna ulaganja na zgradi na Trgu Eugena Kvaternika 1.119.199,00 kn, dodatna ulaganja na školsko-sportskoj dvorani u Bjelovaru 859.226,00 kn, te za rekonstrukciju sportske dvorane i dogradnje kina 311.447,00 kn).

Izvanbilančni zapisi u iznosu 21.865.850,00 kn se odnose na suglasnosti u iznosu 9.058.591,00 kn i jamstava u iznosu 5.297.132,00 kn dana ranijih godina trgovačkim društvima u vlasništvu i suvlasništvu Grada te ustanovi kojoj je Grad osnivač, a za otplatu kredita namijenjenih za investicijska ulaganja, dok se preostalih 7.510.128,00 kn odnosi na razliku između ugovorenih i iskorištenih iznosa kredita u tekućoj godini.

II. REVIZIJA ZA 2012.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planom,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Grada.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza je proučena i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Grada. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima su uspoređeni s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz proračuna, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije su korišteni izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti Grada. Obavljeni su razgovori s gradonačelnikom, pročelnicima, te drugim odgovornim osobama o pojedinim poslovnim događajima i pribavljena su obrazloženja.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2011.

Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Grada za 2011., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Gradu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti Državni ured za reviziju je naložio u bilješkama uz bilancu navesti propisane podatke, sredstva za zadovoljavanje javnih potreba u sportu prenositi na račun sportske zajednice, tekuće donacije udrugama dodjeljivati na temelju javnog natječaja, odlukom o kriterijima za raspodjelu sredstava udrugama detaljnije propisati uvjete, kriterije i dokaze za dodjelu, propisati kriterije i rokove za utvrđivanje programa javnih potreba u tehničkoj kulturi, prenositi sredstva trgovačkom društvu za upravljanje sportskim objektima za otplatu kredita za kupnju autobusa u visini potrebnih sredstava prema podacima iz otplatnog plana, da odluke o subvencijama, kao opći akt, donosi gradsko vijeće, te nabavu roba, usluga i radova provoditi u skladu s propisima o javnoj nabavi.

Revizijom za 2012. je utvrđeno prema kojim nalogima je postupljeno i prema kojima nije postupljeno.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

- tekuće donacije udrugama su dodijeljene na temelju javnog natječaja, te su novim pravilnikom propisani uvjeti, kriteriji i postupak za dodjelu sredstava,
- propisani su kriteriji i rokovi za utvrđivanje programa javnih potreba u tehničkoj kulturi,
- trgovačkom društvu za upravljanje sportskim objektima su sredstva za otplatu kredita za kupnju autobusa prenesena prema podacima iz otplatnog plana,
- odluke o subvencijama, kao opći akt, donosi gradsko vijeće.

Nalozi prema kojima nije postupljeno:

- bilješke uz bilancu ne sadrže propisane podatke,
- dio sredstava za zadovoljavanje javnih potreba u sportu je prenesen izravno sportskim udrugama umjesto putem računa sportske zajednice,
- nabava nekih usluga nije provedena u skladu s propisima o javnoj nabavi.

Grad je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2012.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, financijski izvještaji, donošenje proračunskih dokumenata, računovodstveno poslovanje, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze, te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na računovodstveno poslovanje, rashode, te postupke javne nabave.

1. Računovodstveno poslovanje

1.1. Grad vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima koji uređuju proračunsko računovodstvo.

U skladu s odredbama Zakona o cestama (Narodne novine 84/11 i 22/13) i Odluke o cestama na području velikih gradova koje prestaju biti razvrstane u javne ceste (Narodne novine 44/12), Grad je u rujnu i listopadu 2012. na temelju zaključenog sporazuma i zapisnika preuzeo od Županijske uprave za ceste i Hrvatskih cesta 131,01 km nerazvrstanih cesta (prijašnje županijske i lokalne ceste, te državne ceste) knjigovodstvene vrijednosti 731.707.465,00 kn (od Hrvatskih cesta u vrijednosti 51.220.314,00 kn, od Županijske uprave za ceste u vrijednosti 680.487.151,00 kn), što do konca 2012. nije evidentirano u poslovnim knjigama Grada. Prema odredbi članka 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 114/10 i 31/11), proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke o stanju imovine i vlastitih izvora.

Sastavljeni su propisani financijski izvještaji za 2012. Grad ima upisane zabilježbe na nekretninama nekih dužnika i vodi sudske sporove, a Bilješke uz bilancu ne sadrže pregled ugovornih odnosa koji uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku i slično). Odredbom članka 16. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 32/11) je utvrđeno, između ostalog, da su obvezne bilješke uz bilancu pregled ostalih ugovornih odnosa i slično koji uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku i slično).

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati vrijednost preuzetih nerazvrstanih cesta u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu, te u bilješkama uz bilancu iskazati podatke propisane odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

1.2. *Grad u očitovanju navodi da je u postupku provjera čestica nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama, kako bi se ustanovilo koja čestica pripada kojoj ulici, te će nepravilnost biti otklonjena u 2013., te da su sve preuzete nerazvrstane ceste evidentirane izvanbilančno. Navodi da će pri izradi financijskih izvještaja za 2013. u bilješkama uz Bilancu iskazati pregled ugovornih odnosa koje uz ispunjenje određenih uvjeta mogu postati obveza ili imovina, u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.*

2. Rashodi i izdaci

- 2.1. Rashodi i izdaci proračuna su ostvareni u iznosu 108.642.302,00 kn, što je za 5.022.403,00 kn ili 4,8% više u odnosu na prethodnu godinu. Višak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima tekuće godine iznosi 55.046,00 kn. Preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnog razdoblja iznosi 4.425.605,00 kn, te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 4.480.651,00 kn.

- Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture

Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture su ostvareni u iznosu 13.600.884,00 kn, a odnose se na održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 4.999.972,00 kn, javnu rasvjetu 3.484.507,00 kn, održavanje zelenih površina 2.799.614,00 kn, održavanje čistoće javnih površina 1.300.093,00 kn, održavanje groblja 199.932,00 kn, odvodnju atmosferskih voda 99.965,00 kn, te ostale poslove na održavanju 716.801,00 kn.

Programom održavanja komunalne infrastrukture su rashodi za ostale poslove na održavanju planirani u iznosu 720.000,00 kn, ali nije utvrđeno na koje se točno poslove odnose, a prema izvršenju programa komunalne infrastrukture su ostvareni u iznosu 716.801,00 kn. Ostvareni rashodi se odnose na rashode za održavanje komunalne opreme (održavanje i zamjena sprava na dječjim igralištima, košarica i klupa) u iznosu 199.751,00 kn i usluge postavljanja božićne rasvjete u iznosu 97.710,00 kn, što su komunalne djelatnosti prema gradskoj odluci o komunalnim djelatnostima. Preostali rashodi se odnose na usluge uklanjanja otpada (sanacije divljih odlagališta) u iznosu 86.736,00 kn (koje je obavilo komunalno društvo u vlasništvu Grada), te na druge poslove održavanja u iznosu 332.604,00 kn, pojedinačne vrijednosti do 70.000,00 kn, koji gradskom odlukom nisu utvrđeni kao komunalna djelatnost te nisu trebali biti planirani programom održavanja komunalne infrastrukture, niti sadržani u izvršenju programa. Poslovi održavanja u iznosu 332.604,00 kn se odnose na mjerenje i snimanje stanja po pojedinim lokacijama mjernih mjesta javne rasvjete, izradu i postavu nadstrešnica za autobusna ugibališta, usluge čišćenja fontane, nabavu i postavu panoa za obavijesti o smrti, izradu bunarskog pumpnog postrojenja za bazen, geometrijsko ispitivanje tla i izradu geotehničkog izvješća za zatvoreni bazen, nabavu gradskih svjetlećih panoa. Navedeni poslovi su planirani planom javne nabave i obavljani su na temelju ugovora zaključenih s izvršiteljima usluga, nakon prikupljana više ponuda.

Državni ured za reviziju nalaže usluge održavanja komunalne opreme i usluge postavljanja božićne rasvjete planirati programom održavanja komunalne infrastrukture. Nalaže se programom održavanja komunalne infrastrukture te izvršenjem navedenog programa iskazivati poslove koji su gradskom odlukom utvrđeni kao komunalna djelatnost.

- Rashodi za sportske udruge

Programom javnih potreba u sportu, kojeg je donijelo gradsko vijeće, su planirana sredstva u iznosu 6.892.739,00 kn, a ostvareno je 5.913.865,00 kn. Najvećim se dijelom odnose na tekuće donacije u iznosu 3.949.750,00 kn od čega je Športskoj zajednici Grada (dalje u tekstu: Zajednica) i sportskim klubovima (udrugama) putem računa Zajednice doznačeno 2.921.750,00 kn (za potrebe klubova 2.551.750,00 kn, a za potrebe Zajednice 370.000,00 kn). Preostale tekuće donacije u iznosu 1.028.000,00 kn nisu doznačene putem računa Zajednice nego izravno klubovima i udruzi za sportsku rekreaciju za režijske i druge troškove 771.750,00 kn, na račune dva sportska saveza osoba s invaliditetom u iznosu 165.000,00 kn, školama za režijske troškove sportskih dvorana 85.000,00 kn, te županijskom savezu školsko sportskih društava 6.250,00 kn, za sportske igre mladih. Odredbom članka 76. Zakona o sportu (Narodne novine 71/06, 124/10, 124/11 i 86/12) je propisano da sredstvima za zadovoljavanje javnih potreba u sportu raspolaže sportska zajednica u jedinicama lokalne (regionalne) samouprave (poticanje i promicanje sporta; provođenje sportskih aktivnosti djece, mladeži i studenata; djelovanje sportskih udruga, sportskih zajednica i saveza; sportska priprema, domaća i međunarodna natjecanja te opća i posebna zdravstvena zaštita sportaša; zapošljavanje osoba za obavljanje stručnih poslova u sportu; sportsko-rekreacijske aktivnosti građana; sportske aktivnosti osoba s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom), da sredstva za izvršenje programa zadovoljavanja javnih potreba u sportu jedinica lokalne samouprave prenosi na račun sportske zajednice grada, te da navedene programe javnih potreba predlaže sportska zajednica. Zajednica nije izradila prijedlog programa javnih potreba u sportu za 2012., već je gradsko vijeće donijelo program na temelju prijedloga nadležnog upravnog odjela.

Tekuće donacije u iznosu 2.551.750,00 kn su putem Zajednice doznačene za rad sportskih klubova u skladu s programom javnih potreba u sportu. Od toga je doznačeno za financiranje devet prioriternih sportskih klubova, prema kriterijima gradskog povjerenstva za prioriternne sportske klubove 1.250.000,00 kn, za plaće trenera 536.750,00 kn, dok su preostala sredstva u iznosu 765.000,00 kn doznačena Zajednici za natjecanja navedenih prioriternih klubova i svih drugih klubova članica Zajednice, prema kriterijima koje je predložila Zajednica. Državni ured za reviziju je mišljenja da Grad treba donijeti jedinstvene kriterije o vrednovanju udruga u sportu na temelju prijedloga Zajednice, umjesto kriterija za prioriternne sportske klubove (na temelju prijedloga Grada) i kriterija za dodatno vrednovanje navedenih prioriternih klubova i drugih sportskih klubova (donesenih na prijedlog Zajednice).

Grad ima 17 sportskih građevina. Od toga sedam građevina (nogometna igrališta) koriste sportski klubovi bez akta o korištenju kojim bi bila utvrđena međusobna prava i obveze. Gradska kuglana, gradsko strelište te stolnoteniska dvorana su dani u zakup sportskim klubovima na temelju ugovora zaključenih 1997. i 2000. na 20 godina, uz zakupninu u iznosu 600,00 kn godišnje. Sokolana I i Sokolana II su dane u zakup udruzi za sportsku rekreaciju na temelju ugovora zaključenih 1997. na 20 godina, uz zakupninu u iznosu 600,00 kn godišnje, bez provedenog natječaja. Iz navedenog proizlazi da su pod istim uvjetima dani u zakup sportske građevine nekim sportskim klubovima (kojima prema propisima Grad može povjeriti upravljanje javnim sportskim građevinama) i udruzi za sportsku rekreaciju (kojoj se prema propisima ne može povjeriti upravljanje sportskim građevinama).

Prema odredbama članka 69. Zakona o sportu, upravljanje javnim sportskim građevinama može se povjeriti i sportskim klubovima i savezima, sportskoj zajednici, ustanovama i trgovačkim društvima registriranim za obavljanje sportske djelatnosti upravljanja i održavanja sportskih građevina. Odredbom članka 6. Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora (Narodne novine 125/11), koji se primjenjuje od studenoga 2011., kao i u prijašnjem Zakonu, propisano je da se poslovni prostor u vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave daje u zakup putem javnog natječaja.

Ugovorima o zakupu i aktima Grada nije utvrđeno tko plaća režijske i druge materijalne troškove za navedenih pet sportskih građevina danih u zakup. Grad je u 2012. za režijske troškove doznačio udruzi za sportsku rekreaciju 154.000,00 kn, a sportskim klubovima (šest klubova) 602.750,00 kn (za dva nogometna igrališta, jedno rukometno igralište, gradsku kuglanu, te gradsko streljište). Iz dokumentacije nije vidljivo na temelju čega su sredstva doznačena. Grad nije zatražio izvješće o iznosu režijskih i drugih materijalnih troškova za koje su sredstava doznačivana.

S obzirom da su nekim klubovima sredstva doznačivana prema više kriterija i dodatno za režijske i druge troškove klubova, nije vidljiv ukupan iznos doznačenih sredstava po klubovima.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti program javnih potreba u sportu na temelju prijedloga Zajednice, a prema jedinstvenim kriterijima o vrednovanju udruga u sportu koje donosi gradsko vijeće također na prijedlog Zajednice, te sredstva za izvršenje programa javnih potreba u sportu prenositi na račun Zajednice, u skladu s odredbama Zakona o sportu, kako bi bio vidljiv ukupan iznos planiranih i doznačenih sredstava po klubovima. Vezano uz plaćanje režijskih i drugih troškova sportskim klubovima i drugim udrugama u sportu, predlaže se ugovorima o zakupu utvrditi da režijske i druge troškove plaća zakupnik (korisnik). S obzirom da je Grad u 2008. osnovao trgovačko društvo registrirano, između ostalog, za upravljanje sportskim objektima, koje upravlja samo s tri sportske građevine Grada (od ukupno 17 sportskih građevina), predlaže se preispitati mogućnost davanja na upravljanje spomenutom društvu i drugih sportskih građevina u vlasništvu Grada.

- Rashodi za kapitalne pomoći

Rashodi za kapitalne pomoći su ostvareni u iznosu 6.452.192,00 kn. Odnose se na prijenose sredstava trgovačkim društvima u vlasništvu ili suvlasništvu Grada (trgovačko društvo za razvoj i ulaganja 3.549.541,00 kn, komunalno društvo 1.993.277,00 kn, trgovačko društvo za organiziranje sajмова 800.000,00 kn, trgovačko društvo za upravljanje sportskim objektima 109.374,00 kn).

Trgovačkom društvu za razvoj i ulaganja, u vlasništvu Grada (dalje u tekstu: Društvo) je preneseno 3.549.541,00 kn (za izgradnju infrastrukture u dvije poslovne zone u Bjelovaru 2.628.111,00 kn, za otplatu kredita za slobodnu zonu u Bjelovaru 921.430,00 kn). Sredstva za izgradnju infrastrukture su prenesena na temelju obračunskih situacija izvođača radova s uključenim porezom na dodanu vrijednost u iznosu 508.449,00 kn. U razdoblju od 2003. do prosinca 2012. Grad je donosio više odluka na temelju kojih se Društvu daje pravo upravljanja i osnivanja prava građenja komunalne infrastrukture u slobodnoj zoni i poslovnim zonama u Bjelovaru, te odluke o vlasništvu i pravnom statusu uložениh sredstava.

Prema odlukama i ugovorima iz 2003. i 2007. Društvu je dozvoljeno osnivanje prava građenja na zemljištu u vlasništvu Grada, a izgrađena infrastruktura prelazi u vlasništvo Grada. Prema odlukama i ugovorima iz 2008. i 2011. uložena sredstva imaju status ulaganja u prava – dugoročna potraživanja do isteka roka iz ugovora o zasnivanju prava građenja, a izgrađena infrastruktura se prenosi Gradu (ako se drugačije ne odluči). Gradsko vijeće je u prosincu 2012. donijelo odluku o prestanku prava građenja i upravljanja u slobodnoj zoni i tri poslovne zone u Bjelovaru (osim prava upravljanja u slobodnoj zoni). Prema odluci, navedeno podrazumijeva prestanak prava izgradnje komunalne infrastrukture i transfer proračunskih sredstava za navedene namjene, te ukidanje svih ranije donesenih odluka.

Za poslove oko preuzimanja slobodne zone i poslovnih zona, gradonačelnik je u listopadu 2012. imenovao povjerenstvo. Gradsko vijeće je u prosincu 2012. utvrdilo obveze povjerenstva i druge radnje oko preuzimanja. U skladu s odlukom gradskog vijeća, povjerenstvo je obavilo primopredaju dokumentacije o izvedenim radovima, uporabne dozvole i ugovore o održavanju izgrađene infrastrukture, te utvrdilo knjigovodstvenu vrijednost komunalne infrastrukture u slobodnoj zoni i poslovnim zonama u koje je Grad ulagao u razdoblju od 2003. do 2012., o čemu je sastavljeno izvješće u veljači 2013. Gradsko vijeće je u ožujku 2013. prihvatilo izvješće povjerenstva, prema kojemu knjigovodstvena vrijednost izgrađene komunalne infrastrukture u slobodnoj zoni i poslovnim zonama iznosi 33.408.463,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Grad je do konca 2012. putem kapitalnih pomoći društvu prenio sredstva u iznosu 33.000.884,00 kn, a razliku sredstava u iznosu 407.579,00 kn u 2013. U poslovnim knjigama Grada su navedeni prijenosi sredstava evidentirani na računu ostale nematerijalne imovine – dugoročna potraživanja. Do konca travnja 2013. povjerenstvo nije predložilo gradonačelniku i gradskom vijeću donošenje odluke o primopredaji slobodne zone i poslovnih zona i odluke o brisanju osnovanih prava građenja, te društvo nije Gradu ispostavilo konačni račun (izlaznu fakturu) za izvedene radove s uključenim porezom na dodanu vrijednost, što je bilo obvezno prema odluci gradskog vijeća iz prosinca 2012. Rokovi u kojima je navedene poslove potrebno obaviti nisu utvrđeni.

Trgovačkom društvu za organiziranje sajмова (u suvlasništvu Grada u visini 40,0% i Županije 60,0%) su u 2012. prenesena sredstva za otplatu kredita za ulaganja u dugotrajnu imovinu u iznosu 800.000,00 kn (40,0% obroka za otplatu kredita). Posljednje povećanje temeljnog kapitala navedenog društva s osnove prijenosa sredstava je obavljeno 2005. na temelju ranije donesenih odluka gradskog poglavarstva. Nakon toga su do konca 2012. društvu prenesena sredstva u iznosu 4.011.398,00 kn. Odlukama gradskog vijeća iz 2009. je utvrđeno da su prijenosi sredstava od 2006. do 2009. bespovratne kapitalne pomoći za otplatu dugoročnog kredita za ulaganja u dugotrajnu imovinu, a prema odluci iz travnju 2012. kapitalne pomoći za 2010., 2011. i 2012. su namijenjene za otplatu kredita za investicijska ulaganja, te da će suosnivači posebnom odlukom regulirati status daljnjih ulaganja u poslovne udjele, što do vremena obavljanja revizije (travanj 2013.) nije učinjeno.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje odluke o primopredaji poslovnih zona i odluke o brisanju osnovanih prava građenja u zonama danih trgovačkom društvu za razvoj i ulaganja, u skladu s odlukom gradskog vijeća. Nadalje nalaže regulirati status ulaganja u društvo za organiziranje sajмова.

- Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine su ostvareni u iznosu 11.256.159,00 kn. Odnose se na rashode Grada u iznosu 9.347.269,00 kn (većim dijelom se odnose na rashode za izgradnju građevinskih objekata u iznosu 3.705.523,76 kn i dodatna ulaganja na građevinskim objektima u iznosu 3.874.533,91 kn) i rashode korisnika proračuna u iznosu 1.908.890,00 kn (većim dijelom se odnose na rashode za dodatna ulaganja na građevinskim objektima u iznosu 1.200.033,00 kn).

Radovi na rekonstrukciji sportske dvorane i dogradnji kina uz sportsku dvoranu, radovi na zgradi na Trgu Eugena Kvaternika - I faza (dvorišna nadogradnja zgrade i rekonstrukcija ulične ograde) i radovi na sanaciji krova i zamjeni vanjske bravarije na školsko-sportskoj dvorani nisu završeni u ugovorenim rokovima. Za sve navedene radove su pribavljena bankovna jamstva (garancija) za dobro izvršenje obveza iz ugovora u visini 10,0% ukupno ugovorene vrijednosti radova. Grad nije raskinuo ugovore o izvođenju radova i nadoknadio štetu putem bankovne garancije. Radovi na rekonstrukciji sportske dvorane i dogradnji kina uz sportsku dvoranu su ugovoreni u rujnu 2012. u vrijednosti 4.021.106,00 kn, do konca travnja 2013. su izvedeni u vrijednosti 284.547,00 kn (7,1% ugovorene vrijednosti), a prema ugovoru su trebali biti završeni do 1. svibnja 2013. U ožujku 2013. je zaključen ugovor za dodatne radove u vrijednosti 147.731,00 kn s rokom završetka do konca ožujka 2013., a do konca travnja 2013. dodatni radovi nisu obračunavani.

Radovi na zgradi na Trgu Eugena Kvaternika su ugovoreni u svibnju 2012. u vrijednosti 1.263.692,00 kn, u 2012. su izvedeni u vrijednosti 936.303,00 kn (74,1% ugovorene vrijednosti), a do konca travnja 2013. nisu obračunavani. Prema trećem dodatku ugovoru, radovi su trebali biti završeni koncem siječnja 2013. U prosincu 2012. su ugovoreni dodatni radovi u vrijednosti 53.747,00 kn, u 2012. su izvedeni u vrijednosti 23.640,00 kn, do konca travnja 2013. dodatni radovi nisu obračunavani, a prema ugovoru su trebali biti završeni do veljače 2013.

Radovi na sanaciji krova i zamjeni vanjske bravarije na školsko-sportskoj dvorani su ugovoreni u rujnu 2012. u vrijednost 1.649.955,00 kn, do konca travnja 2013. su izvedeni u vrijednosti 1.123.969,00 kn (68,1% ugovorene vrijednosti), a prema ugovoru su trebali biti završeni do 10. prosinca 2012. Prema mišljenju nadzornog inženjera, radovi na zamjeni vanjske bravarije su izvedeni neprofesionalno.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti aktivnosti za završetak radova na rekonstrukciji sportske dvorane i dogradnji kina uz sportsku dvoranu, radova na zgradi na Trgu Eugena Kvaternika, te radova na sanaciji krova i zamjeni vanjske bravarije na školsko-sportskoj dvorani.

- 2.1 *Grad u očitovanju navodi da će u narednom razdoblju ostale poslove održavanja komunalne infrastrukture planirati prema nalogu Državnog ureda za reviziju. Vezano uz rashode za sportske udruge navodi da će gradsko vijeće donositi programe javnih potreba u sportu i jedinstvene kriterije o vrednovanju udruga u sportu, na temelju prijedloga Zajednice, da će aktom o povjeravanju na upravljanje sportskih građevina utvrditi način upravljanja i korištenja istih, ovisno o njihovom značenju za sport grada, a na temelju odredbi članaka 4. i 5. gradske odluke o načinu upravljanja i korištenja sportskih građevina u vlasništvu Grada donesene u ožujku 2013., te da je od nadležnog ministarstva zatraženo mišljenje o tretmanu udruge za sportsku rekreaciju koja koristi Sokolanu I i Sokolanu II. Navodi da Grad od 2013. financira rad Sportskog saveza osoba s invaliditetom preko Zajednice.*

Vezano uz dokumentaciju na temelju koje su doznačena sredstva za režijske troškove sportskim klubovima i udruzi za sportsku rekreaciju, Grad navodi da većina sportskih udruga obavlja svoje financijsko poslovanje preko Zajednice, kojoj dostavljaju financijske izvještaje te Grad ima uvid u cjelovito financijsko poslovanje sportskih udruga, odnosno u troškove vezane uz sportske objekte. Vezano uz preispitivanje mogućnosti davanja na upravljanje nekih sportskih objekata trgovačkom društvu u vlasništvu Grada registriranom za upravljanje sportskim objektima, navodi da će u promišljanju o budućem načinu upravljanja sportskim objektima voditi računa o troškovima i unapređenju rada sportskih udruga.

Nadalje, navodi da je vremenskim terminom dogovorena primopredaja poslovnih zona s trgovačkim društvom za razvoj i ulaganja (poslovne zone Istok u 2013., poslovne zone Jug u 2014. i poslovne zone Novi borik Lepirac u 2015.), te da je nadležni općinski sud u veljači i ožujku 2013. donio rješenja o brisanju prava građenja uknjiženog u korist trgovačkog društva za razvoj i ulaganja, na česticama u poslovnim zonama. Vezano uz prijenos sredstava trgovačkom društvu za organiziranje sajмова, navodi da se očekuje donošenje odluke Skupštine društva kojom će se regulirati status daljnjih ulaganja. Nadalje, navodi da su radovi na zgradi na Trgu Eugena Kvaternika - I Faza, gdje je investitor Grad, završeni sa zakašnjenjem, te je Grad obavijestio Državni ured za reviziju da je nadzorni inženjer 27. lipnja 2013. dostavio ovjerenu okončanu situaciju koja je ispravljena i usklađena s končanim obračunom, te da je izvršena primopredaja radova i konačni obračun je umanjen za 63.185,00 kn radi prekoračenja ugovorenih rokova i za 18.835,00 kn radi nekvalitetno izvedenog opločenja. Za radove na rekonstrukciji sportske dvorane i dogradnji kina uz sportsku dvoranu Grad navodi da je pojačao nadzor nad tijekom radova tako da je određen zaposlenik Grada (osoba građevinske struke) za svakodnevno praćenje tijeka radova u skladu s novim terminskim planom (rok završetka radova je do 15. listopada 2013.), da je određeno da se jednom tjedno održavaju radni sastanci predstavnika Grada i izvođača radova, te da će Grad pri konačnom obračunu radova naplatiti kaznu za prekoračenje ugovorenih rokova kao i eventualnu štetu na način kako je to predviđeno ugovorom o izvođenju radova. Također navodi da ugovori o izvođenju navedenih radova, kao i radova na sanaciji krova i zamjeni vanjske bravarije na školsko-sportskoj dvorani nisu raskinuti jer svaki raskid ugovora znači znatno prolongiranje rokova izvođenja radova za minimalno godinu i pol dana, provođenje novih postupaka javne nabave i planiranje u proračunu.

3. Postupci javne nabave

- 3.1. Planom nabave za 2012. je planirana nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti 33.952.086,00 kn (s nabavom proračunskih korisnika), od čega se na nabavu koja podliježe propisima o javnoj nabavi odnosi 28.594.588,00 kn (nefinancijska imovina 18.959.438,00 kn, financijska imovina 1.630.424,00 kn, materijalni rashodi 8.004.726,00 kn). Preostale robe, usluge i radovi procijenjene vrijednosti 5.357.498,00 kn se odnose na nabave roba, usluga i radova pojedinačne vrijednosti do 70.000,00 kn.

Prema godišnjem izvješću o javnoj nabavi za 2012., ugovorena je nabava roba, usluga i radova u vrijednosti 16.108.372,00 kn (s porezom na dodanu vrijednost) koja je objavljena u Elektroničkom oglasniku javne nabave. Zaključeno je 27 ugovora o nabavi roba, usluga i radova u vrijednosti 15.897.477,00 kn (na temelju 24 otvorena postupka ugovori o nabavi u vrijednosti 15.808.858,00 kn, na temelju tri pregovaračka postupka bez prethodne objave ugovori o nabavi roba, usluga i radova u vrijednosti 88.619,00 kn). U 2012. je zaključen jedan okvirni sporazum u otvorenom postupku nabave roba u vrijednosti 210.895,00 kn.

Tijekom 2012. su nabavljene robe, usluge i radovi na koje se primjenjuju propisi o javnoj nabavi u vrijednosti 14.971.325,00 kn (bez proračunskih korisnika), od čega se na nefinancijsku imovinu odnosi 8.692.774,00 kn, te na druge nabave 6.278.551,00 kn (robe 2.083.618,00 kn, usluge 4.194.933,00 kn). Osim toga, Grad je za korisnike proračuna nabavio nefinancijsku imovinu u vrijednosti 1.200.032,00 kn (većim dijelom se odnosi na radove na rekonstrukciji potkrovlja zgrade osnovne škole 720.479,00 kn i radove na obnovi pročelja zgrade knjižnice 459.553,00 kn).

Bez primjene propisanih postupaka javne nabave su nabavljene usluge u vrijednosti 473.521,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Odnosi se na usluge tekućeg i investicijskog održavanja građevinskih objekata mjesnih odbora u vrijednosti 197.622,00 kn i usluge tekućeg i investicijskog održavanja poslovnih prostora u vrijednosti 125.360,00 kn, te geodetsko-katastarske usluge u vrijednosti 150.539,00 kn. Navedene usluge su planirane u vrijednosti većoj od 70.000,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost) te je trebalo provesti postupke javne nabave. Planom nabave su geodetsko-katastarske usluge u vrijednosti 212.000,00 kn i usluge tekućeg i investicijskog održavanja građevinskih objekata u vrijednosti 172.000,00 kn planirane na više mjesta, te nije iskazana ukupna procijenjena vrijednost nabave prema vrsti usluge ni pravilno utvrđen postupak nabave koji treba provesti. Stoga je otežano utvrđivanje navedenih podataka i praćenje izvršenja nabave. Prema odredbama članka 5. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11), jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su javni naručitelji. Prema odredbama članka 18. Zakona o javnoj nabavi, naručitelj ne smije dijeliti vrijednosti radova ili određene količine robe i/ili usluga s namjerom izbjegavanja primjene ovoga Zakona ili pravila koja vrijede prema procijenjenoj vrijednosti nabave. Odabir načina izračuna procijenjene vrijednosti nabave ne smije se koristiti s namjerom izbjegavanja primjene ovoga Zakona ili pravila koja vrijede prema procijenjenoj vrijednosti nabave. Procijenjena vrijednost nabave mora biti valjano određena u trenutku u kojem naručitelj šalje poziv na nadmetanje, a u postupcima u kojima se poziv na nadmetanje ne objavljuje, u trenutku u kojem naručitelj započinje postupak javne nabave.

Grad je uspostavio evidenciju iz koje je vidljivo u kojim vrijednostima su ugovori o javnoj nabavi izvršeni. Podaci o nabavljenim količinama nisu navedeni. Prema odredbama članka 105. Zakona o javnoj nabavi, javni naručitelj je obavezan kontrolirati je li izvršenje ugovora o javnoj nabavi u skladu s uvjetima određenima u dokumentaciji za nadmetanje i odabranom ponudom. Navedeno podrazumijeva kontrolu količina, cijena, ugovorenih rokova i drugih ugovorenih elemenata.

Državni ured za reviziju nalaže u planu nabave iskazati ukupnu procijenjenu vrijednost nabave za Grad, te ukupnu procijenjenu vrijednost nabave prema vrstama roba i usluga, kako bi se pravilno utvrdio postupak nabave.

Nalaže se provođenje postupaka javne nabave te kontrola izvršenja ugovora o javnoj nabavi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 3.2. *Grad u očitovanju navodi da se nabave u iznosu 473.521,00 kn (usluge tekućeg i investicijskog održavanja građevinskih objekata mjesnih odbora, usluge tekućeg i investicijskog održavanja poslovnih prostora, te geodetsko-katastarske usluge) odnose na bagatelne nabave, nabave više predmeta nabave procijenjene vrijednosti manje od 70.000,00 kn za koje prema odredbama Zakona o javnoj nabavi ne treba provoditi postupke javne nabave, da su navedene nabave i sve bagatelne nabave provedene u skladu s uputom Grada iz srpnja 2010., prema kojoj je obvezno prikupljanje tri ili više ponuda za nabave procijenjene vrijednosti veće od 20.000,00 kn, a manje od 70.000,00 kn, dok se prikupljanje ponuda provodi i za najmanje vrijednosti nabave. Navodi da navedene usluge nije moguće unaprijed planirati (osim po vrijednosti temeljenoj na iskustvu iz proteklih godina), te je u planu nabave uz navedene usluge navedeno da se radi o više nabava. Navodi da će Grad pokušati planiranje ovih nabava riješiti tako da se ne dovodi u sumnju namjerno cijepanje nabava radi izbjegavanja postupaka javne nabave preko elektroničkog oglasnika. Nadalje, navodi da će kod daljnjeg planiranja u planovima nabave iskazati ukupnu procijenjenu vrijednost nabave prema vrstama roba i usluga. Grad je obavijestio Državni ured za reviziju da kontrolira sve elemente ugovora u skladu s odredbama članka 105. Zakona o javnoj nabavi u pogledu količina, cijena, rokova i drugih ugovorenih elemenata i poduzima pojedine radnje u skladu s ugovorima.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Grada za 2012. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
  - Revizijom obavljenom za 2011., utvrđene nepravilnosti koje se odnose na evidentiranje rashoda u poslovnim knjigama, sastavljanje bilješki uz financijske izvještaje, dodjelu tekućih donacija sportskim udrugama, prijenos sredstava trgovačkim društvima i postupke javne nabave, ponovljene su i u 2012.
  - Rashodi i izdaci proračuna su ostvareni u iznosu 108.642.302,00 kn. Programom održavanja komunalne infrastrukture su rashodi za ostale poslove na održavanju planirani u iznosu 720.000,00 kn, a programom nije utvrđeno na koje se vrste poslova odnosi ostalo održavanje. Za javne potrebe u sportu je utrošeno 5.913.865,00 kn. Sportskim udrugama su izravno, umjesto putem računa Zajednice, doznačene tekuće donacije u iznosu 936.750,00 kn za režijske i druge materijalne troškove. Grad nije donio jedinstvene kriterije na temelju kojih se raspoređuju sredstva sportskim klubovima, nego je Zajednici za rad sportskih klubova doznačeno 1.786.750,00 kn prema kriterijima za prioritetne sportske klubove (na temelju prijedloga Grada) i 765.000,00 kn prema kriterijima za dodatno vrednovanje navedenih prioritetnih klubova i drugih sportskih klubova (donesenih na prijedlog Zajednice). Grad ima 17 sportskih građevina. Dvije sportske građevine su 1997. dane u zakup udruzi za sportsku rekreaciju bez provedenog natječaja, na 20 godina, uz zakupninu u iznosu 600,00 kn godišnje. Ugovorima o zakupu i aktima Grada nije utvrđeno tko plaća režijske i druge materijalne troškove. Za navedene troškove je doznačeno udruzi za sportsku rekreaciju 154.000,00 kn i sportskim klubovima (šest klubova) 602.750,00 kn, bez dokumentacije o iznosu troškova. Nekim klubovima su sredstva doznačivana prema više kriterija i dodatno za režijske i druge troškove klubova, te nije vidljiv ukupan iznos doznačenih sredstava po klubovima. Radovi na rekonstrukciji sportske dvorane i dogradnji kina uz sportsku dvoranu, radovi na dvorišnoj nadogradnji zgrade i rekonstrukciji ulične ograde na Trgu Eugena Kvaternika i radovi na sanaciji krova i zamjeni vanjske bravarije na školsko-sportskoj dvorani su ugovoreni u 2012. u vrijednosti 6.934.753,00 kn, a do konca travnja 2013. su izvedeni u vrijednosti 2.368.458,00 kn (34,2% ugovorene vrijednosti). Ugovoreni rokovi su istekli, a radovi nisu završeni do travnja 2013. (točka 2. Nalaza)
  - Planom nabave za 2012. je planirana nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti 33.952.086,00 kn (s nabavom proračunskih korisnika). Tijekom 2012. su nabavljene robe, usluge i radovi na koje se primjenjuju propisi o javnoj nabavi u vrijednosti 14.971.325,00 kn (bez proračunskih korisnika).

Bez primjene propisanih postupaka javne nabave su nabavljene usluge u vrijednosti 473.521,00 kn. Odnose se na usluge tekućeg i investicijskog održavanja građevinskih objekata mjesnih odbora u vrijednosti 197.622,00 kn i poslovnih prostora u vrijednosti 125.360,00 kn, te geodetsko-katastarske usluge u vrijednosti 150.539,00 kn. Planom nabave su neke istovrsne usluge planirane na više mjesta te nije vidljiva ukupna procijenjena vrijednost nabave prema vrsti usluge, što je potrebno kako bi se pravilno utvrdio postupak nabave koji treba provesti. (točka 3. Nalaza)

4. Grad obuhvaća 31 naselje s ukupno 40 443 stanovnika. Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Grada ustrojena su četiri upravna odjela, tajništvo i jedinica za unutarnju reviziju sa 115 zaposlenika (37 na javnim radovima). Unutarnja revizija je u 2012. obavila tri revizije te prati provođenje danih preporuka. U revidiranom razdoblju, zakonski predstavnik je gradonačelnik Antun Korušec. Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 108.697.348,00 kn, a rashodi i izdaci u iznosu 108.642.302,00 kn. Višak prihoda i primitaka za 2012. iznosi 55.046,00 kn. Preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 4.425.605,00 kn, te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 4.480.651,00 kn. Najznačajniji udjel imaju prihodi od poreza u iznosu 67.644.148,00 kn ili 62,2%, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada 18.732.594,00 kn ili 17,2%, te prihodi od pomoći u iznosu 9.765.572,00 kn ili 9,0%. Prihodi koji imaju propisanu namjenu su ostvareni u iznosu 39.664.474,00 kn i čine 36,5% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka, a utrošeni su za propisane namjene. Koncem 2012. potraživanja iznose 24.373.109,00 kn i manja su za 142.062,00 kn ili 5,3% u odnosu na prethodnu godinu (potraživanja za prihode poslovanja iznose 16.802.203,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine 4.470.394,00 kn, dani zajmovi 1.052.311,00 kn, jamčevni polozi i druga potraživanja 2.048.201,00 kn). Dospjela potraživanja iznose 13.254.040,00 kn. Vrijednosno su najznačajnija potraživanja za komunalnu naknadu, komunalni doprinos, gradske poreze, zakup poslovnih prostora i mjesnih domova, te spomeničku rentu, koja iznose 11.830.315,00 kn i čine 89,3% dospjelih potraživanja. Stanje danih zajmova se odnosi na sredstva za razvoj poduzetništva. Mjere naplate potraživanja su poduzimane. Koncem 2012. ukupne obveze iznose 19.427.078,00 kn. Odnose se na obveze s osnove zaduženja u iznosu 13.717.735,00 kn (u odnosu na prethodnu godinu su manje za 4.180.552,00 kn ili 23,4%), te na kratkoročne obveze u iznosu 5.709.343,00 kn (u odnosu na prethodnu godinu su veće za 683.682,00 kn ili 13,6%). Dospjele obveze iznose 1.180.739,00 kn. Grad se u 2012. i ranijih godina zadužio kod poslovnih banaka za nabavu građevinskih objekata i opreme. Stanje danih jamstava iznosi 5.297.132,00 kn, a stanje suglasnosti danih za zaduživanje iznosi 9.058.591,00 kn. Proračunska sredstva su korištena za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga: za nabavu dugotrajne imovine, održavanje objekata komunalne infrastrukture, pomoći, subvencije, za socijalne potrebe, školstvo, sport, kulturu i drugo. Vrijednosno najznačajniji rashodi i izdaci su ostvareni za materijalne rashode u iznosu 31.467.352,00 kn ili 29,0%, rashode za zaposlene u iznosu 30.598.894,00 kn ili 28,2%, ostale rashode (tekuće i kapitalne donacije, kapitalne pomoći) u iznosu 18.565.937,00 kn ili 17,0%, te za rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 11.256.159,00 kn ili 10,4% (od čega se veći dio odnosi na izgradnju infrastrukturnih objekata u iznosu 3.097.943,00 kn, rekonstrukciju i dogradnju zgrade u vlasništvu Grada na gradskom trgu 1.119.199,00 kn, ulaganja u sportske objekte 981.105,00 kn, kulturno povijesne spomenike 606.912,00 kn, gradski bazen 472.082,00 kn i prostore za potrebe socijale 404.778,00 kn).

Revizijom za 2012., utvrđene nepravilnosti koje se odnose na rashode za sportske udruge, ulaganja u izgradnju građevinskih objekata i dodatna ulaganja na građevinskim objektima i javnu nabavu, kao i ponovljene nepravilnosti iz ranije revizije, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.